

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Klinisk neuropsykologi: teori och metodik

Clinical neuropsychology: Theory and methodology

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Kurskod: PSKLNP
Gäller från: VT 2022
Fastställd: 2017-06-15
Ändrad: 2021-05-25
Institution Psykologiska institutionen

Huvudområde: Psykologi
Fördjupning: A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Kursplanen är fastställd av Psykologiska institutionens styrelse 2017-06-15.

Reviderad av Psykologiska institutionens styrelse 2021-05-25.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Psykologexamen. Psykologlegitimation utfärdad av Socialstyrelsen. Neuropsykologiska arbetsuppgifter i pågående anställning som psykolog. Svenska 3 och Engelska 6.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
KLN1	Psykometri	3.5
KLN2	Vetenskapliga översikter	4
KLN3	Neuropsykologisk bedömning	7.5

Kursens innehåll

Kursen syftar till att ge teoretiska kunskaper på avancerad nivå inom det neurovetenskapliga området hjärna-beteende för integrering i kliniska tillämpningar.

På kursen läggs stor vikt vid att kunna göra självständiga neuropsykologiska analyser/bedömningar, föra självständiga resonemang på neurovetenskaplig grund och dra logiska slutsatser.

Kursen behandlar i huvudsak följande aspekter inom området hjärna-beteende:

- Neurovetenskapliga metoder och deras möjligheter och begränsningar.
- Neurovetenskap däribland neuroanatomi, och neurovetenskapliga undersökningsmetoder, inklusive neuropsykologiska mätmetoder som testning, observation och andra metoder.
- Neuropsykologiska, neuropsykiatriska och neurologiska tillståndets patofysiologi med hänseende på mekanismer som berör biokemiska processer, neurofysiologi, neurala korrelat och neurala nätverk.
- Neuropsykologiska testprofiler och medicinsk diagnostik av tillstånd relaterade till främst det centrala nervsystemet (CNS).
- Behandlingsåtgärder.

Neuropsykologiska undersökningsmetoder och deras användning diskuteras liksom tolkningar av neuropsykologiska resultat i anslutning till praktiskt-kliniska frågeställningar och problem.

Kursen består av följande tre delar:

Delkurs 1: Psykometri, 3,5 hp

Delkursen ger fördjupade kunskaper om psykometri inom klinisk neuropsykologi (kritisk granskning av psykologiska mätmetoder) samt om kulturella inkl. utbildningsmässiga aspekters betydelse för testutformning och val av test.

Delkurs 2: Vetenskapliga översikter, 4 hp

Delkursen ger fördjupade kliniska och teoretiska kunskaper om relationen mellan hjärna och beteende hos barn och vuxna, både i normalfallet och vid olika kliniska tillstånd samt om behandlingsmetoder.

Delkurs 3: Neuropsykologisk bedömning, 7,5 hp

Delkursen ger fördjupade kunskaper i den arbetande hjärnan och dess plasticitet, kognitiva funktioner och minne, traditionella och digitala neuropsykologiska undersökningsmetoder samt i diagnostik av tillstånd som påverkar det centrala nervsystemet (CNS).

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Psykometri

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

- kritiskt granska de neuropsykologiska metodernas tillämpbarhet
- värdera kulturella influensers påverkan på neuropsykologiska test
- känna till vilken typ av information som kan erhållas från olika kliniska undersökningsmetoder och hur denna information kan kopplas till neuropsykologiska fynd/diagnoser

Delkurs 2: Vetenskapliga översikter

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna redogöra för och resonera om barnneuropsykologiska och barnneurologiska:

- utvecklingsprocesser/utvecklingsrelaterade diagnoser
 - kliniska och teoretiska förklaringsmodeller
- samt resonera om relationen mellan hjärna och beteende vad gäller:
- neurologiska tillstånd
 - neurodegenerativa diagnoser
 - psykiatriska diagnoser
 - indikationer i neuropsykologiska test på kognitiva dysfunktioner

Delkurs 3: Neuropsykologisk bedömning

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

- söka vetenskaplig information och föra självständiga resonemang baserade på litteraturen om kopplingar mellan neuropsykologiska fynd/CNS-relaterade diagnoser och avvikelser i hjärnans regionala funktionsspecialisering, cerebrala nätverk, neurobiologiska och/eller neurofysiologiska processer, genetiska orsaker och hjärnabbildningsresultat
- identifiera mönster i neuropsykologiska utredningar och tolka dessa i termer av relationen mellan hjärna-beteende
- värdera sannolikheten för psykiska alternativt fysiska orsaker till neuropsykologiska tillstånd, eller kombinationer därav
- redogöra för kvalificerade, differentialdiagnostiska överväganden- tillämpa ovanstående kunskaper vid diagnostik och förslag till behandling av neuropsykologiska syndrom

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier som kan vara på svenska eller engelska. Kursen spänner över såväl vår- som höstterminen och omfattar åtta undervisningstillfällen om två dagar åt gången. All undervisning är obligatorisk, vilket framgår av schemat. Dock är det tillåtet att vara frånvarande från högst fem föreläsningar. Vissa undervisningspass kan ske på distans, vilket framgår av kursens schema.

Kurskrav/obligatoriska delar

- a) närvaro vid föreläsningar
- b) närvaro vid examinationsseminarier

Eventuell föreläsningsfrånvaro utöver det tillåtna antalet gånger, kompenseras genom skriftlig ersättningsuppgift som lämnas in till kursansvarig vid överenskommen tidpunkt. Om uppgiften inte kommer in i tid får kursdelen göras om vid nästa kurstillfälle. Frånvaro från redovisningsseminarier kompenseras genom deltagande i uppsamlingsseminarium efter kursens slut.

Kunskapskontroll och examination

a. Examinationsformer

Examinationen består av skriftlig och muntlig examination av uppgifter och kan ske på svenska eller engelska. Uppgifterna gäller psykometri (kritiskt tänkande), vetenskapliga översikter och neuropsykologisk bedömning.

Delkurs 1: Psykometri (G/U) 3,5 hp, examineras genom

Individuell, skriftlig och muntlig examination i seminarieform av de neuropsykologiska instrumentens psykometriska egenskaper: validitet (t.ex. konceptuell och ekologisk), reliabilitet, resultatens generaliserbarhet och betydelsen av kulturella aspekter för neuropsykologiska test. Den skriftliga uppgiften ska vara ett självständigt resonemang baserat på anvisade och självvalda vetenskapliga artiklar.

För godkänt på den muntliga delen av uppgiften krävs aktivt deltagande i den examinerande seminariediskussionen av de skriftliga redovisningarna.

Delkurs 2: Vetenskapliga översikter (G/U) 4 hp, examineras genom

Individuell eller parvis skriftlig och muntlig redovisning i föredragsform av frågor rörande relationen mellan hjärna och beteende som besvarats genom en litteraturgenomgång. Den skriftliga uppgiften ska vara ett självständigt resonemang baserat på självvalda vetenskapliga artiklar. Vid parvist arbete ska studenterna redogöra skriftligen för arbetsfördelningen.

Delkurs 3: Neuropsykologisk bedömning (A-F) 7,5 hp, examineras genom

- (i) Individuell uppsats om en självvald diagnos med relevans för det neuropsykologiska området. Uppsatsen ska behandla ett antal på förhand givna punkter och baseras på en genomgång av den vetenskapliga litteraturen samt på vetenskapliga artiklar (4,5 hp).
- (ii) Individuell skriftlig och muntlig redovisning av en egen neuropsykologisk utredning. Redovisningarna ska följa redovisningsmallar där tonvikten ligger vid hur resultaten kan förstås med utgångspunkt från state of the art i den neurovetenskapliga litteraturen. Litteratursökningen svarar studenten själv för (3 hp).

På delkurs 1 och 2 ges endast betygen godkänt/underkänt. På delkurs 3 tillämpas ett kvantitativt poängsättningssystem med angivna minimipoäng för godkänt på varje delfråga och där den totala poängen på de poängsatta, examinerade uppgifterna avgör det graderade betyget.

På kursen tillämpas en sjugradig betygsskala från A som högsta betyg till F, som är underkänt.

b. Betygsskala

Betygssättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt, komplettering krävs

F = Helt otillräckligt

c. Betygskriterier

De skriftliga betygskriterierna finns med i kursanvisningen och delges även studenterna muntligt vid kursstart.

d. Slutbetyg

För godkänt slutbetyg på kursen krävs godkänt på delkurs 1 och 2, och på delkurs 3, som lägst det sammanlagda betyget E på de skriftliga och muntliga uppgifter som poängsätts och inordnas i den sjugradiga skalan. Slutbetyget utgörs av betyget på delkurs 3. Dessutom krävs att samtliga obligatorier är uppfyllda.

e. Underkännande

För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas. Den termin kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas. Studerande som fått underkänt betyg på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f. Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till godkänt medges om prestationen på examinationsuppgiften ligger nära gränsen för godkänt. Den skriftliga eller muntliga kompletteringen måste göras inom överenskommen tid. Om kompletteringen inte sker i tid måste denna kursdel göras om vid nästkommande kurstillfälle.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Övrigt

Kursen är en specialistkurs i klinisk neuropsykologi. Kursen riktar sig till kliniskt verksamma psykologer.

Kurslitteratur

Kurslitteratur ses över och fastställs löpande av Psykologiska institutionens styrelse och finns tillgänglig senast två månader före kursstart. För aktuell kurslitteratur, se institutionens hemsida/kursanvisningar.